

GNIEWKO *rama*

MGOKSiR
W GNIEWKOWIE

STYCZEŃ-LUTY 2022 NR 1-2/2022 • MIESIĘCZNIK GMINY GNIEWKOWO
NAKŁAD 3000 EGZ. • ISSN 1233-9539

*Wernisaż i wystawa dzieł
Pablo Picasso ...było wyjątkowo*

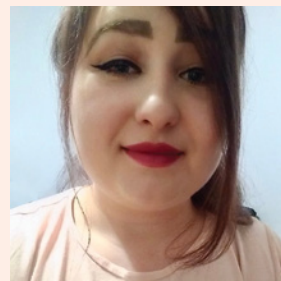

Gniewkowo dla WOŚP

SPIS TREŚCI

Styczeń – Luty 2022

MGOKSiR	2
Słowo wstępne	2
Przedświąteczna sobota	3
Wycieczka do Gdańska	4
Warsztaty świąteczne w Markowie	4
Bożonarodzeniowe jasełka	5
Do trzech razy sylwester	5
Noworoczny nordic walking	5
Picasso i jego „Grafika nieokiełznana”	6
Zimą w góry, po raz pierwszy	7
Niepodległe i wolne Gniewkowo 1920-2022	7
Wycieczki do Łodzi i do Warszawy	8
Piżama party w MGOKSiR	8
...W góry po raz drugi	9
Tribute to Ewa Demarczyk	9
Rok 2022 Rokiem Królowej Jadwigi	9
Razem dla WOŚP	10
Wycieczki z GOK-iem w 2022	11
Ważna informacja	12
Inwestycje	13
Z Urzędu	17
Doświetlenie przejść dla pieszych	17
Zakończone budowę dwóch odcinków ścieżki rowerowej	17
Zmiany wysokości opłat	18
Wolne i niepodległe Gniewkowo	19
Dane USC	19
Gmina Gniewkowo od A do Z 20	
Chrzastowo	20
Nadesłane	22
Zwiastun „Historii ZHP w Gniewkowie”	22
Biblioteka	25
Sport	27

...co wyjątkowego działo się i będzie

W Waszych rękach jest pierwsza Gniewkorama w nowym roku. Liczne wydarzenia z grudnia i stycznia zostały w niej dla Was opisane oraz ukazane fotografiami, są także zapowiedzi przyszłych imprez czy wydarzeń, takich jak obchody Dnia Kobiet czy X edycja Biegu Tropem Wilczym. Na uwagę szczególną w dziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji zasługuje na pewno artykuł-relacja z tegorocznej zbiórki dla WOŚP, a także zapowiedź roku 2022 jako Roku Królowej Jadwigi. Nie inaczej polecam poczytać i pooglądać zaprezentowane przez Burmistrza Gniewkowa inwestycje mające miejsce w Gminie Gniewkowo, zarówno takie, które już są zrealizowane, jak i te w trakcie czy przyszłe. Czy Gniewkowo przyjazne jest inwestycjom, przedsiębiorcom, także tym, którzy dopiero zastanawiają się nad rozpoczęciem swojej działalności gospodarczej? Sami oceńcie! Niezwykle ciekawe opracowanie poczytacie także w dalszej części, a jest to zwiastun publikacji o dziejach Związku Harcerstwa Polskiego w Gniewkowie. Jednocześnie uprzejmie zapraszam do współtworzenia następnego numeru – proszę artykuły nadsyłać najpóźniej do dn. 28 lutego 2022 (gniewkorama@kisgniewkowo.pl). Do poczytania!

Redaktor naczelna

MGOKSiR
W GNIEWKOWIE

MA PRZYJEMNOŚĆ ZAPROSIĆ NA
wspólne świętowanie

Dnia Kobiet

**5 marca (sobota)
od 20:00 do rana**

ZAPEWNIAMY:
CIEPŁY I ZIMNY CATERING, PRZYSTAWKI
CIEPŁE I ZIMNE NAPoje
ZABAWĘ Z ZESPOŁEM NA ŻYWO
KONKURSY I NIESPODZIANKI

CENA: 50 ZŁ
INFORMACJE I ZAPISY: 52 355 88 00

W TYM DNIU GOK JEST KOBIECĄ*

*MARIA SKŁODOWSKA-CURIE TEŻ :)

PRZEDŚWIĄTECZNA SOBOTA, CZYLI JAKA?

...upłynęła ona pod znakiem przygotowywania do świąt, zarówno w wymiarze materialnym, jak i duchowym. 18 grudnia – i pracownicy MGOKSiR, i Urzędu Miejskiego – przygotowali na ten dzień coś dla mieszkańców.

W GOK-u odbyły się Warsztaty Świąteczne – dzieci i młodzież ozdobiły swoje własne bombki choinkowe. Z kolei później miało miejsce uroczyste otwarcie szopki betlejemskiej na Rynku, wcześniej jej poświęcenie. Był wigilijny poczęstunek – ciepłe pierogi, gorący barszcz, jak i rozgrzewająca herbata. Wokół Rynku jeździła kolorowa kolejka, którą podróżowały rodziny

z dziećmi, a całość uświetnił występ Gniewkowian oraz dzieci i młodzieży z Zespołu Pieśni i Tańca. Czy potrzebujemy takich wydarzeń, które łączą nas wszystkich w oczekiwaniu na ważne święta? Z Waszej obecności w tamtą sobotę wynikało, że jak najbardziej.

Tekst: RN

Zdjęcia: MGOKSiR, Urząd Miejski

Bomb(k)owo w GOK-u, czyli Warsztaty Świąteczne

Pełne skupienie nad powstającym dziełem

W oczekiwaniu na Świętego Mikołaja

Kolorowa kolejka, którą podróżowały wokół Rynku rodziny z dziećmi

Trochę Was tam było

ŚWIĄTECZNIE I KULTURALNIE NAD SAMYM MORZEM

Kolejny Wyjazd z Kulturą za nami! Tym razem udaliśmy się na Jarmark Bożonarodzeniowy do Gdańska. Tuż przed świętami, 19 grudnia, pomimo braku zimowej aury, można było poczuć iscie świąteczny klimat.

W powietrzu unosiły się zapachy regionalnych potraw z różnych zakątków Europy, w tle było słycać piosenki świąteczne, a pośród stoisk z różnorodnymi wyrobami, dumnie kroczył Święty Mikołaj wraz ze swoimi pomocnikami. Całość wydarzenia uświetniały koncerty kołęd, Świąteczne Bajanie oraz Wigilia Gdańska, która odbyła się na Długim Targu.

Tekst i zdjęcia: Kinga Sawicka

Podobno Stare Miasto w Gdańsku to nie Starówka...

Znaleźliśmy Cię, Święty Mikołaju

Przykładowy kram na Jarmarku Bożonarodzeniowym w Gdańsku

WARSZTATY OKOŁO- ŚWIĄTECZNE W MARKOWIE

21 grudnia w Sołectwie Markowo odbyły się warsztaty czasu wolnego dla dzieci, które zorganizowali pracownicy MGOKSiR. Oglądaliśmy eksperymenty oraz mieliśmy okazję wspólnie upiec własną pizzę.

Tekst i zdjęcia: Milena Jastrzębska

Dzieciaki wciągnęły się w naukowe eksperymenty

Pizza zawsze cieszy wszystkich eksperymenty

W tamte dni scena należała właśnie do nich

WYBRZMIAŁY BOŻONARODZENIOWE JASEŁKA

Dzieci z Zespołu Pieśni i Tańca oraz Gniewkowanie, pod kierunkiem pani Agnieszki Szafrąńskiej, wystawiły 29 i 30 grudnia współczesną opowieść wigilijną, na którą zostali zaproszeni w dzień pierwszy członkowie rodzin wykonawców, a w dzień drugi – mieszkańcy Gniewkowa.

Tekst i zdjęcia: MGOKSiR

Nad akordeonem
uśmiech od ucha do
ucha – p. Agnieszka
Szafrąńska

Do trzech razy Sylwester

Ten sylwester na przełomie lat 2021 i 2022 będzie należał do niezapomnianych. Każdy z nas przywitał Nowy Rok na pewno na swój sposób, niemniej jednak spora część z Was spędziła go z GOK-iem: i to w trzech różnych miejscach. Odbył się Sylwester z GOK-iem na sali koncertowej, był Biwak Sylwestrowy dla dzieci w wieku 10–15 lat na sali sportowej Szkoły Podstawowej nr 2, a najliczniej przywitaliście 2022 nad stawkiem, gdzie usłyszeliście życzenia noworoczne i obejrzelście spektakularny pokaz fajerwerków. Dziękujemy, że byliście z nami.

Tekst: RN

ENERGICZNY KROK W NOWY ROK

Od stycznia wiele osób zaczyna realizować swoje postanowienia. Jednym z wielu, jakie ma przed sobą MGOKSiR w Gniewkowie, są cykliczne marsze nordic walking.

1 stycznia w samo południe grupa 12 osób wyruszyła w pierwszy w tym roku marsz, który wiódł przez uro-

kliwe okolice naszego miasta. Po powrocie na uczestników czekał słodki poczęstunek oraz gorące napoje. Organizatorzy dziękują wszystkim przybyłym i już zapraszają na kolejny wspólny spacer.

Tekst: Paweł Mikuszewski

Zdjęcie: MGOKSiR

Ekipa zwarta i gotowa do drogi

MYŚLIMY GLOBALNIE, DZIAŁAMY LOKALNIE! „PABLO PICASSO. GRAFIKA NIEOKIEŁZNANA”

Pablo Picasso, słynny artysta XX-wieczny, malarz, grafik, rysownik, indywidualista, pionier, „król życia”... To właśnie jego twórczość została pokazana 15 stycznia na wernisażu wystawy „Pablo Picasso. Grafika nieokiełznana”, której MGOKSiR był organizatorem, a nad którą patronat objął Burmistrz Gniewkowa, mecenas z kolei sprawował Art GOK Luzino.

Jesteśmy głęboko poruszeni faktem, że na wystawę Picasso przybyli zarówno lokalni, jak i przyjezdni, znajome twarze i te całkiem nowe. Ponad 40 oryginalnych grafik Picassa ujrzało tego dnia swoje światło dzienne w Gniewkowie. Na sali koncertowej GOK-u odbyło się uroczyste otwarcie wystawy, na którą zaprosił ze sceny Paweł Mikuszewski, Dyrektor MGOKSiR, a całkowicie w świat życia i twórczości Picassa wprowadził Piotr Wyszomirski, członek

Odwiedzający chwalili wystawę w specjalnej Księdze Gości

Pomorskiej Rady Kultury i redaktor naczelny Gazety Świętojańskiej. Z jego pełnego ciekawych historii i interesujących anegdot wprowadzenia dowiedzieliśmy się wiele o etapach twórczości Picassa, o jego trudnej, acz artystycznej — osobowości, uwielbieniu do kobiet, wreszcie — o całkowitym poświęceniu sztuce, wielkim indywidualizmie oraz niepokornym pędzie do tego, co nowe, świeże i pionierskie. Serdecznie dziękujemy wszystkim za przybycie. Było nam niezmiernie miło zaprosić Was, ucieszyć sztuką najwyższych lotów, ugościć w naszym stylu i po prostu być z Wami, między Wami i dla Was — przy tak ciekawej, lo-

kalnej inicjatywie. Wystawa grafik Picassa czynna była w dniach 15–29 stycznia, wstęp był wolny, odwiedzili ją zarówno lokalni, jak i przyjezdni.

Tekst i zdjęcia: RN

Sala widowiskowa MGOKSiR wypełniła się sztuką i gwarem podziwiających

Wystawa prezentowała różne okresy twórczości Picassa

ZIMĄ W GÓRY PO RAZ PIERWSZY...

Pierwsza tegoroczna wycieczka w góry z GOK-iem odbyła się w dniach 13–16 stycznia. Podczas tej wycieczki kulturalnej zwiedzaliśmy Muzeum Jana Kasprówicza na Harendzie, Willę Koliba w Zakopanem oraz Kraków. Wyjazd miał też charakter rekreacyjny, a uczestnicy jeździli na nartach czy snowboardzie na stokach w Harendzie, Bukowinie i Polanie Szymoszkowej. Ponadto, osoby preferujące inną formę spędzania czasu skorzystali z term w Bukowinie Tatrzańskiej, część grupy udała się na konkurs drużynowy Pucharu Świata w skokach narciarskich w Zakopanem, a jeszcze inni uskuteczniali piesze wędrówki na tatrzańskich szlakach. Mieliśmy też okazję zintegrować się przy ognisku, na które dojechaliśmy wożami z zaprzęgiem konnym. Dziękujemy za udział!

Tekst: Kinga Sawicka

Zdjęcia: MGOKSiR

Wycieczka stacjonowała jak zwykle w OW Helena

Klimatycznie i bardzo smacznie

NIEPODLEGŁE I WOLNE GNIEWKOWO 1920–2022

102 lata minęły od odzyskania niepodległości przez Gniewkovo i z tej właśnie okazji, jak co roku, odbyły się obchody tego wydarzenia. W tym roku miał miejsce Tydzień Wolności, czyli kilka wydarzeń honorujących wywalczoną niepodległość. Co się odbyło, a co nie doszło do skutku?

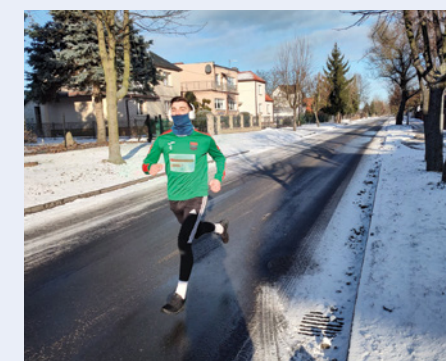
W niedzielę, 16 stycznia, mieszkańcy Gniewkowa i jego władze, oddali cześć Powstańcom Wielkopolskim, a było to przy obelisku Gerharda Pająkowskiego. O godz. 12:00 odbyła się msza święta w intencji mieszkańców i Ojczyzny, w kościele farnym. Uroczystości te zyskały swój niepowtarzalny klimat przez obecność grupy rekonstrukcyjnej ze Stowarzyszenia Historycznego „Iskra”. W sobotę, 22 stycznia, kilkunastoosobowa grupa przybyła na start III Biegu Powstańczego. Aktywni biegacze uczcili pamięć osób i wydarzeń na swój sportowy sposób. W niedzielę, 23 stycznia, miał odbyć się koncert patriotyczny. Pieśni wolnościowe miał zaprezentować Zespół Pieśni i Tańca, działający przy MGOKSiR. Z uwagi jednak na sytuację pandemiczną, przełożony został on na inny, jeszcze nieokreślony, termin. Potrzeba pamięci i uczczenia ważnych wydarzeń, jak widać, nie gaśnie. Warto być. Warto pamiętać.

Tekst: RN

Zdjęcia: MGOKSiR, Urząd Miejski

Biegacze tuż przed startem III Biegu Powstańczego

Mróz, śnieg i zima nie była im straszna

Złożono kwiaty i znicze dla uczczenia pamięci Powstańców Wielkopolskich.

Grupa rekonstrukcji historycznej ze stowarzyszenia „Iskra”

WYCIECZKI W FERIE DLA DZIECI – DO ŁODZI I WARSZAWY

W swojej ofercie rekreacyjnej MGOKSiR nie zapomniał o dzieciach i młodzieży, którzy mieli ferie zimowe. Pierwszą wycieczką feryjną była ta do Łodzi (18 stycznia), z kolei drugą (25 stycznia) – do Warszawy. Wycieczkowicze byli w szczególnych miejscach na mapach tychże miast. Czyli gdzie?

Miejsc tych było po trzy na każde z miast. W Łodzi ekipa z Gniewkowa odwiedziła miejsca takie, jak: Tkalnia Zagadek, Aquapark Fala, Pijalnia czekolady E. Wedel. Z kolei podczas wyjazdu do stolicy, dzieci odwiedziły wystawę Cosmos Discovery, Centrum Nauki Kopernik oraz Stadion PGE Narodowy.

Tekst: RN

Zdjęcia: MGOKSiR

Łódź – Temperatura na plusie, czyli zabawa w Aquaparku Fala

Łódź – Dzieci tuż przed Pijalnią Czekolady E. Wedel

Warszawa – Niezwykle interesująca wystawa Cosmos Discovery

Warszawa – Było ciekawie dowiedzieć się rzeczy o Stadionie Narodowym

PIŻAMA PARTY I KINO – ŁĄCZY RÓWIEŚNIKÓW

Zabawy i animacje podczas Pijama Party...

Odbyło się 20 stycznia w MGOKSiR Pijama Party i Kino specjalnie dla kilkudziesięcioosobowej grupy dzieci. Zaczęło się grami i zabawami, potem były tańce przy hitach radiowych, a później – lekko zmęczone tym tańcem dzieci – oglądały film, podjadając popcorn. Party zakończyło się dalszymi tańcami! Trzeba przyznać, że dzieciaki mają niezmiennie niezmiernie pokłady energii.

Tekst: RN

Zdjęcia: Milena Jastrzębska

...jak i oczywiście tańce

...W GÓRY PO RAZ DRUGI

Odbyła się w dniach 20–23 stycznia druga zimowa wycieczka w góry z GOK-iem. W ciągu czterech dni wyjazdu, uczestnicy mieli okazję obcować z kulturą (zwiedzanie Muzeum Jana Kasprowicza na Harondzie, zwiedzanie Willi Koliba w Zakopanem oraz wizyta w Krakowie). Nie zabrakło także czasu na aktywne spędzanie czasu na stokach (na Polanie Szymoszkowej oraz w Bukowinie Tatrzańskiej). Dla osób preferujących spokojniejsze spędzanie czasu przygotowaliśmy wyjazd na Termy Bukovina. Osoby lubiące długie spacery niejednokrotnie wybrały wędrówki

po zaśniewionych szlakach tatrzańskich, natomiast młodszy uczestnicy z rodzicami odwiedzili takie miejsca jak Snowlandia czy Muzeum Figur Woskowych w Zakopanem. Wycieczka miała bardzo rodzinny charakter i w związku ze sprzyjającą aurą, w trakcie kuligu z zaprzęgami konnymi rozegraliśmy wielką bitwę na śnieżki, co sprawiło wiele radości nie tylko najmłodszym. Po zakończonej zabawie ogrzaliśmy się przy ognisku i posililiśmy pieczoną kielbasą. Uczestnikom dziękujemy za udział!

Tekst: Kinga Sawicka

Zdjęcia: MGOKSiR

Wizyta w miejscu magicznym zmienia perspektywę

Ośrodek Wypoczynkowy Helena gościnny jak zawsze

EVE QUARTET NA CZEŚĆ EWY DEMARCZYK

21 stycznia w piątkowy wieczór w GOK-u odbył się zupełnie magiczny koncert. Zapowiadany pod nazwą Tribute to Ewa Demarczyk, był w istocie na cześć tej wielkiej krakowskiej artystki, legendy polskiej piosenki. Wystąpił Eve Quartet w składzie: Ewelina Kuc (wokół) oraz Artur Paluszynski (instrumenty klawiszowe).

Ewelina Kuc na wokół, Artur Paluszynski na pianinie

Publika przyjęła koncert ciepło i brawami

Przekorna nazwa Eve Quartet, nawiązująca do kwartetu, to tylko nazwa. Muzycy zagrali w duecie. Wykonali dla publiczności znany większości obecnej w GOK-u

repertuar, przykładowo utwory „Groszki i róże” czy „Karuzela z Madonnami”. Nie był to łatwy wybór piosenek, bo tak ambitna jest przecież zarówno poezja, jak i muzyka skomponowana dla Ewy Demarczyk przez Zygmunta Koniecznego. Kultura różna ma oblicza, prawda? Koncert piosenki poetyckiej, dostarczający i wrażeń, i wzruszeń,

z pewnością był kulturą w swoim rodzaju i kulturą – w bardzo interesującym wydaniu.

Tekst i zdjęcia: RN

ROK 2022 W GNIEWKOWIE ROKIEM KRÓLOWEJ JADWIGI

Stało się! Gniewkowscy radni przegłosowali uchwałę, która rok 2022 ogłasza Rokiem Królowej Jadwigi. Jakie są w ogóle związki Królowej Jadwigi z Gniewkowem? Jej babka, Elżbieta Kujawska, była córką księcia gniewkowskiego, Kazimierza III, a bratem tejże Elżbiety był książę gniewkowski, Władysław Biały. Sama Jadwiga bywała na Kujawach, na pewno we Włocławku i Bydgoszczy, a według legendy – w Inowrocławiu.

Jest przygotowane wiele wspólnych działań oraz przykładowo wycieczka śladami Jadwigi do Krakowa. Mieszkańcy dowiedzą się, co będzie się działo i w czym warto wziąć udział. Przykładowym, a może najważniejszym z wydarzeń, będzie orszak Królowej Jadwigi z dworakami w sukniach, zaplanowany na wczesny czerwiec. Zapraszamy do obchodów Roku Królowej Jadwigi już teraz.

Tekst: MGOKSiR

RAZEM ZAGRALIŚMY DLA OKULISTYKI DZIECIĘCEJ!

Od już 30 lat początek każdego roku w Polsce, ale nie tylko, naznaczony jest czerwonym serduszkami. To znak rozpoznawczy ponad stu tysięcy wolontariuszy, którzy kwestują na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Akcji, którą 30 lat temu zapoczątkował Jurek Owsiak, nie trzeba nikomu przybliżać. Sprzęt zakupiony za środków WOŚP jest na wyposażeniu wszystkich szpitali i w znaczący sposób przyczynia się do diagnostyki i ratowania życia szczególnie dzieci, ale nie tylko, bo od wielu lat Fundacja pomaga w opiece senioralnej.

Tematem przewodnim tegorocznego – jubileuszowego – 30 Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy była okulistyka dziecięca. Z hasłem „Przejrzyj na oczy” w ponad 1600 sztabach przygotowywało się do wielkiego święta ludzkiej dobroci ponad 100 tysięcy wolontariuszy.

Orkiestra zagrała także w Gniewkowie. W niedzielę, 30 stycznia, od wczesnych godzin rannych, pomimo niesprzyjającej aury, wolontariusze wyszli na kwestę. W tym roku na terenie naszej gminy zostały utworzone dwa sztaby, z czego jeden tradycyjnie i niezmiennie od 29 lat – przy naszym ośrodku kultury. Pamiętamy, że akcja rozpoczęła w 1993 przez

Bazą wypadową wolontariuszy był oczywiście MGOKSiR

Jurka Owsiaka – jak sama nazwa wskazuje – ma być orkiestrą, która wspólnie brzmi pięknie, która gra tak samo, dlatego też MGOKSiR w Gniewkowie oprócz tego, że sam organizował różne wydarzenia w swoim sztabie, to dodatkowo wsparł także technicznie drugi sztab. Zaproponowaliśmy także wspólną organizację Finału, jednakże drugi sztab na to nie przystał.

Dla nas był to finał wyjątkowy z wielu względów. Po raz pierwszy w historii do sztabu MGOKSiR swoje ankiety wolontariusza złożyło ponad 160 osób (w ubiegłym roku 90), a dodać do tego należy członków sztabu – 14 osób. Dla wszystkich znalazło się miejsce, a do łącznie 50 puszek nasi wolontariusze zebrali prawie 28 000 zł. Każdy z nich otrzymał od nas na pamiątkę koszulkę WOŚP oraz ogromne wsparcie w dniu Finału.

Licytacja hybrydowa, na sali koncertowej GOK-u i na platformie ZOOM

To ostatnie nie byłoby możliwe, gdyby nie wielu ludzi dobrej woli, którzy włączyli się w naszą pracę i ofiarowali słodkości, pieczywo, ciepłą zupę, czy też pomogli w sprawach organizacyjnych jako opiekunowie wolontariuszy. Po raz pierwszy w historii otrzymaliśmy od Was, drodzy mieszkańcy, taką ilość różnych gadżetów na licytację – prawie 200, które dzięki hojności uczestników aukcji zamieniliśmy na ponad 18 000 zł. Po raz pierwszy zbieraliście środki ofiarując swoją aktywność jako biegacze – razem uzbieraliście ponad 2500 km, co dzięki sponsorom zostało zamienione na 5100 zł. Ogromnie miłym zaskoczeniem dla nas było, że do akcji włączyło się prawie 80 osób z całej Polski. Dzięki dyrektorom szkół i właści-

cielom sklepów, na terenie gminy rozmieściliśmy 10 puszek stacjonarnych, z których razem uzbieraliśmy prawie 4 000 zł. O sile Finału decydują jego uczestnicy, których w tym roku było bardzo dużo i mieli wiele możliwości aktywnego włączenia się w nasze propozycje, a tych nie brakowało. Do wyboru były turnieje: badmintonu, piłki nożnej, tenisa stołowego (w dwóch kategoriach), zbieranie kilometrów na WOŚP, a dodatkowo część osób skorzystała z propozycji marszu nordic walking. W sali koncertowej podczas licytacji i koncertów wspaniałych zespołów – Poniżej Krytyki oraz Coral Cover Band – zgromadziło się nawet kilkadziesiąt osób. W tej samej sali wystąpiły także podopieczni naszych sekcji tanecznych pod okiem pana Piotra Borzęckiego – wspaniały pokaz! Licytacje w formule hybrydowej zgromadziły kilkudziesięciu uczestników na platformie Zoom.

30 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w naszym sztabie zakończył się ogromną radością – łącznie zebraliśmy (bez waluty obcej) 56 052,78 złotych. Kolejny rok, kolejny rekord! Dodajmy, że łącznie dzięki staraniom obu sztabów, w całej Gminie Gniewkowo, zebraliśmy 80 000zł!

Dziękujemy za Wasze wielkie serca! Chcielibyśmy skierować szczególne podziękowania do tych, którzy włączyli się we wszelkie działania organizacyjne w naszym sztabie:

- TG Sokół w Gniewkowie z prezesem Arturem Woźniakiem oraz Stefanem Hałasem na czele – za organizację turnieju tenisa stołowego,
- badmintonistom z panem Markiem Aleksandrem na czele – za zorganizowanie turnieju badmintonu,
- Klubowi MLKS Unia Gniewkowo za wypożyczenie strojów podczas turnieju piłki nożnej,

Ekipa wolontariuszy nie bała się złej pogody

Można było poznać naszych wolontariuszy po koszulkach WOŚP

- Urzędowi Miejskiemu w Gniewkowie za wypożyczenie busa, dzięki któremu mogliśmy bezpiecznie przetransportować wolontariuszy,
- Policjantom z Komisariatu w Gniewkowie za wszelką pomoc okazaną nie tylko w dniu Finału, ale w trakcie przygotowań oraz po jego zakończeniu,
- dyrektorem szkół za aktywne włączenie się w organizację uczniów – wolontariuszy z ich placówek oraz za zgodę na umieszczenie puszek stacjonarnych,
- pani Beacie Zamrocyńskiej-Haras za ofiarowane ciasto,
- panu Krzysztofowi Harasowi – za ofiarowane zupy dla wszystkich wolontariuszy,
- panu Robertowi Kulpie wraz z załogą – za profesjonalną ochronę,
- Piekarni-Cukierni Bread House Cafe – za ofiarowane słodkości oraz pieczywo,
- Piekarni 5xM Agnieszka i Henryk Maciejczyk – za ofiarowane słodkości i pieczywo,
- Piekarni Grochola Prawdziwy Chleb – za ofiarowane słodkości i pieczywo,
- firmie Wypieki Domowe Aneta Miklas – za ofiarowane słodkości,
- państwu Paulinie i Pawłowi Tyrąła – za ofiarowane słodkości,

WOŚP łączy wszystkich jako wspólna inicjatywa

- pani Janinie Wiśniewskiej – za ofiarowane przepyszne chruściki,
- panu Mariuszowi Świdrowiczowi – za wolontariat w charakterze kierowcy,
- nauczycielom, opiekunom grup wolontariuszy – za poświęcony czas i odpowiedzialną służbę,
- wszystkim darczyńcom gadżetów i przedmiotów na licytację,
- wszystkim, którzy przyczynili się choćby dobrym słowem do realizacji 30 Finału WOŚP.

Sztab #6179 przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Gniewkowie w liczbach:

- 160 – ilość wolontariuszy
- 50 – ilość przyznanych puszek kwestarskich
- 11 – ilość skarbon stacjonarnych
- 9 – ilość wydarzeń związanych z Finałem i zbiórką pieniędzy
- 56 052,78 – kwota zebrana przez nasz Sztab

Liczenie było długie i żmudne, ale jest wynik

Sztab #6179 tworzyli pracownicy MGOKSiR pod moim skromnym wodzostwem. Wszystkim za wszystko dziękuję i do zobaczenia! Sie Ma!

Szef Sztabu Paweł Mikuszewski

Wycieczki z GOK-iem 2022

Warszawa 3-6.03

Białystok 7-10.04

Kłodzko 12-15.05

Krutyn (kajaki) 3-5.06

Bieszczady 15-19.06

Łeba 1-3.07

Sopot/Władysławowo 13-14.08

Poronin 22-25.09

Wrocław 20-23.10

UWAGA!

W związku z przyjętym „Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” **zapraszam do składania wniosków w naborze ciągłym** o dofinansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwienia azbestu z terenu miasta i gminy Gniewkowo. Wnioski dostępne są na stronie internetowej gniewkowo.com.pl oraz w Urzędzie Miejskim w Gniewkowie pok. Nr 1.

Sporządziła: **Monika Karczevska – Referat Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Lokalowej**

Gospodarowanie nieczystościami ciekłymi

Informujemy wszystkich mieszkańców Gminy Gniewkowo, że do 31 maja 2022 r. należy zaktualizować dane dot. gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie posesji.

Dane aktualizować należy na drukach dostępnych:

- na stronie internetowej www.gniewkowo.com.pl w zakładce wnioski,
- w Urzędzie Miejskim w Gniewkowie (pokój nr 1).

Każdy właściciel posesji jest zobowiązany do przestrzegania zapisów zawartych w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.)

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 wyżej cytowanej ustawy, właściciele nieruchomości mają obowiązek (cyt.):

„przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych”.

Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, są **obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych**.

Kto nie wykonuje wyżej wymienionych obowiązków podlega karze grzywny.

W związku z powyższym proszę o zgłoszenie sposobu gospodarowania nieczystościami ciekłymi przez dostarczenie wypełnionych deklaracji w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2022 r. do Urzędu Miejskiego w Gniewkowie, ul. 17 Stycznia 11, 88-140 Gniewkowo, pokój nr 1.

Przygotowała: Jolanta Rucińska

Burmistrz Gniewkowa przypomina, że do 30 czerwca 2022 r. każdy właściciel lub zarządca budynku jest zobowiązany do złożenia w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków deklaracji dotyczącej źródeł ciepła i spalania paliw.

CEEB (Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków) jest rejestrem źródeł energii budynków.

Właściciel lub zarządca budynku może wysłać deklarację przez internet, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) lub w formie papierowej. Przepis dotyczy budynków mieszkalnych oraz niemieszkalnych w całej Polsce.

Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej: <https://www.gunb.gov.pl/strona/centralna-ewidencja-emisyjnosci-budynkow-faq>

Deklaracje wraz z ulotkami informacyjnymi dostępne są na stronie internetowej: www.gniewkowo.com.pl w zakładce wnioski lub do pobrania w Urzędzie Miejskim w Gniewkowie przy ul. 17 Stycznia 11, 88-140 Gniewkowo, pokój nr 1.

Informację w ww. sprawie można uzyskać pod nr tel. (52) 3543015.

Przygotowała: Jolanta Rucińska

GMINA GNIEWKOWO

MIEJSCEM ROZWOJU

Rozwój miasta i gminy Gniewkowo to nie tylko inwestycje finansowane ze środków budżetowych, ale również, a może przede wszystkim, możliwości, jakie samorząd stwarza i warunki, jakie oferuje inwestorom zewnętrznym, którzy właśnie tu pragną lokować swoje środki finansowe i rozwijać własne firmy.

Przedstawiam Państwu kilka nowych inwestycji z terenu naszej Gminy, które zostały wykonane w ostatnim czasie lub jeszcze są w realizacji. Tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie wpływów z tytułu podatków lokalnych, a także uatrakcyjnienie środowiska, to zalety, jakie płyną dla naszej społeczności z rozwoju gospodarczego Gminy.

Dziękuję przedsiębiorcom za to, że od wielu lat są z nami. Nowo zaczynającym życzę powodzenia w prowadzeniu biznesu w tak trudnym czasie, a wszystkich którzy jeszcze się wahają, gdzie zainwestować własne środki, zapraszam do rozpoczęcia działalności gospodarczej właśnie u nas.

Adam Straszyński
Burmistrz Gniewkowa

AS PRODUKT SEBASTIAN PASTUREK

Nazwa inwestycji:

budowa budynku produkcyjno-magazynowego z zapleczem socjalnym i biurowym wraz z towarzyszącą infrastrukturą – na cele prowadzenia produkcji – wdrożenie produkcji saun z izolacją termiczną z korka ekspandowanego na terenie działki nr 79/5 w Zajezierzu

AUTO-MIX JULIAN GUTRAL Z SIEDZIBĄ W GNIEWKOWIE

Nazwa inwestycji:

budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych (łącznie 36 lokali mieszkalnych) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie działek nr 44/1 i 43/6 w Gniewkowie przy ul. Cmentarnej

Nazwa inwestycji:

budowa zespołu budynków mieszkalnych jednorodzinnych (16 lokali mieszkalnych) na terenie działek w Gniewkowie przy ul. Dreckiego

BARTOSZ BAŚIŃSKI I PIOTR BAŚIŃSKI

Nazwa inwestycji:

budowa budynku okręgowej stacji kontroli pojazdów wraz z serwisem, myjnią i zapleczem socjalno-biurowym wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie działki nr 215/6 w Szadłowicach

GMINA GNIEWKOWO

MIEJSCEM ROZWOJU

BROMBOSZCZ-ARCHITEKCI AUTORSKA PRACOWNIA PROJEKTOWA W INOWROCŁAWIU

Nazwa inwestycji:

budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego na terenie działki nr 477/13 w Gniewkowie przy ul. Inowrocławskiej

Szacowana wartość inwestycji: 7 mln zł

FORSI SP. Z O.O. W JAKSICACH

Nazwa inwestycji:

budowa budynku handlowo-usługowego z częścią mieszkalną wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie działki nr 944 w Gniewkowie przy ul. Rynek

Szacowana wartość inwestycji: 11 mln zł

DINO POLSKA S.A.

Nazwa inwestycji:

budowa budynku handlowo-usługowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym miejsca parkingowe, billboard reklamowy oraz zadaszenie nad strefą dostaw na terenie działki nr 148/6 w Wierzchosławicach

NORDIC SOLAR A/S

Nazwa inwestycji:

budowa czterech farm fotowoltaicznych o mocy do 1 MW każda na terenie działki nr 60/4 w Gniewkowie przy ul. Cmentarnej, która pozwoli zaspokoić roczne zapotrzebowanie na energię elektryczną ok. 2000 gospodarstw domowych

Szacowany koszt inwestycji: 10-12 mln zł

JW GROUP SP. Z O.O. SP.K.

Nazwa inwestycji:

budowa 20 budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie działek w Gniewkowie przy ul. Zajezernej

Szacowany koszt inwestycji: 9 mln zł

GMINA GNIEWKOWO

MIEJSCEM ROZWOJU

CEZARY IHNATOWICZ

Nazwa inwestycji:

budowa budynku handlowo-usługowego z częścią mieszkalną na terenie działki nr 79/2 w Gniewkowie przy ul. Rynek

ŁUKASZ KSIĄSZKA

Nazwa inwestycji:

budowa pięciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie działki nr 941 w Gniewkowie przy ul. Piasta

Szacowana wartość inwestycji: 3 mln zł

INVEST-SUPPORT JACEK SMOKOWSKI

Nazwa inwestycji:

budowa budynku handlowo-usługowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie działki nr 219/11 w Szadłowicach

Szacowana wartość inwestycji: 2 mln zł

SENTIME SP. Z O.O. SP.K. W WARSZAWIE

Nazwa inwestycji:

budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie działek nr 362/1 i 363/3 w Gniewkowie przy ul. Toruńskiej

Szacowany koszt inwestycji: 6 mln zł

SENTIME SP. Z O.O. SP.K. W WARSZAWIE

Nazwa inwestycji:

budowa budynku handlowo-usługowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie działek nr 942/2 i 918/3 w miejscowości Gniewkowo przy ul. Księstwa Gniewkowskiego

Szacowany koszt inwestycji: 5 mln zł

PKN ORLEN S.A.

Nazwa inwestycji:
przebudowa stacji paliw w Gniewkowie przy ul. Inowrocławskiej, budowa strefy gastronomicznej w standardzie Stop Cafe 2.0

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Nazwa inwestycji:
poprawa stanu technicznego infrastruktury obsługi podróżnych (w tym dostosowanie do wymagań TSI PRM), Etap IV - infrastruktura pasażerska - na liniach rewitalizowanych

Szacowana wartość inwestycji: 11 mln zł

GMINA GNIEWKOWO

Nazwa inwestycji:
zagospodarowanie Parku Wolności na cele rozwoju społecznego II etap – budowa kompleksu basenowego na terenie działki nr 19/3 w Gniewkowie przy ul. Parkowej

Szacowana wartość inwestycji: 5 mln zł

GMINA GNIEWKOWO

Nazwa inwestycji:
budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego (20 mieszkań) na terenie działek nr 73/13 i 73/14 w Gniewkowie przy ul. Cmentarnej

Szacowany koszt inwestycji: 6,5 mln zł

GMINA GNIEWKOWO

Nazwa inwestycji:
zagospodarowanie Parku Wolności na cele rozwoju społecznego na terenie działki nr 19/3 w Gniewkowie przy ul. Parkowej

Szacowany koszt inwestycji: 5,5 mln zł

DOŚWIETLENIE 14 PRZEJŚĆ DLA PIESZYCH **W 10 LOKALIZACJACH NA TERENIE GMINY** **GNIEWKOWO**

28 grudnia 2021 Burmistrz Gniewkowa Adam Straszynski wraz z Wioletą Kucharską, Skarbnikiem Gminy, podpisali umowy na dofinansowanie przebudowy 14 przejść dla pieszych zlokalizowanych na drogach gminnych. Całkowita wartość zadania to 308 115,00 zł. Gmina Gniewkowo pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 80% kosztów, czyli kwotę 246 486,00 zł na 10 lokalizacji. Projekt realizowany jest w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i dotyczy zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych na drogach gminnych.

W ramach zadania, doświetlonych zostanie 14 przejść dla

pieszych w 10 lokalizacjach: ul. 17 Stycznia (przy Astrobazie); ul. 700-lecia; ul. Cmentarna; ul. Dworcowa/Wałowa; ul. Dworcowa i ul. 17 Stycznia (4 przejścia); ul. Dworcowa (ośrodek zdrowia); ul. Moniuszki; ul. Moniuszki i ul. 700-lecia (2 przejścia); ul. Parkowa; Wierchosławice.

Tekst i zdjęcia: **Urząd Miejski w Gniewkowie**

ZAKOŃCZONO BUDOWĘ DWÓCH **ODCINKÓW ŚCIEŻKI ROWEROWEJ**

Dobra wiadomość dla miłośników podróżowania jednośladami – zakończono budowę ścieżki rowerowej przy drodze wojewódzkiej 246, na odcinku Lipie–Murzynko, o długości 1,65 km, będącej kontynuacją ścieżki rowerowej Gniewkowo–Lipie.

Nawierzchnia bitumiczna o szer. 2,5 m biegnąca w naturalnym środowisku, bezpieczna dla osób w każdym wieku, także dla rodziców z dziećmi i osób z niepełnosprawnościami, sprawi, że jazda rowerem nie będzie należała już do sportu ekstremalnego. Na pewno ułatwi też cyklistom i miłośnikom turystyki rowerowej oraz mieszkańcom okolicznych wiosek przejazd do Gniewkowa.

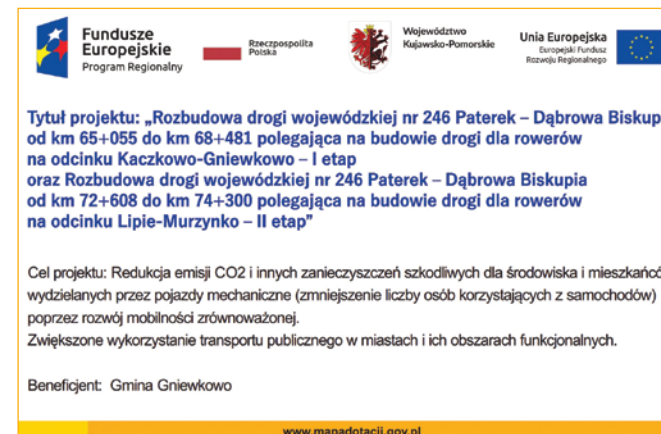
Tym samym zakończyły się prace związane z projektem „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 246 Paterek–Dąbrowa Biskupia od km 65+055 do km 68+481, polegająca na budowie drogi dla rowerów na odcinku Kaczkowo–Gniewkowo – I etap oraz Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 246 Paterek–Dąbrowa Biskupia od km 72+608 do km 74+300, polegająca na budowie drogi dla rowerów na odcinku Lipie–Murzynko – II etap”

polegająca na budowie drogi dla rowerów na odcinku Lipie–Murzynko – II etap.”

Projekt ten zakresem swoim obejmował budowę 2 nowych odcinków ścieżek rowerowych na terenie gminy Gniewkowo przy drodze wojewódzkiej nr 246: na odcinku Lipie–Murzynko, o długości 1,65 km, będącego kontynuacją ścieżki rowerowej Gniewkowo–Lipie oraz na odcinku Gniewkowo–Chrząstowo–Kaczkowo o długości 3,38 km. Ścieżka rowerowa na odcinku Kaczkowo–Gniewkowo łączy istniejące ciągi pieszo-rowerowe w m. Kaczkowo i w m. Gniewkowo, odcinek Lipie–Murzynko łączy istniejące ciągi pieszo-rowerowe w m. Lipie i w m. Murzynko. W ramach projektu zrealizowano m.in. budowę drogi dla rowerów o nawierzchni bitumicznej o szerokości 2,5 m.

Całkowita wartość: 2 290 023,15 zł. Gmina Gniewkowo pozyskała dotację w ramach regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020 w wysokości 1 478 082,86 zł.

Tekst i zdjęcia: **Urząd Miejski w Gniewkowie**

OD 1 LUTEGO 2022 r. ZMIANA WYSOKOŚCI STAWKI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY GNIEWKOWO

Na podstawie art. 6k ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) oraz podjętej Uchwały NR XLVII320/2021 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty na terenie Gminy Gniewkowo będą obowiązującą nową stawką opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zmiana opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi podyktowana jest wzrostem:

- kosztów transportu odpadów,
- cen za zagospodarowanie poszczególnych frakcji odpadów,
- płacy minimalnej,
- cen paliw,
- cen energii elektrycznej,
- opłaty za korzystanie ze środowiska za składowanie niesegregowanych odpadów komunalnych, która jest ustalana przez Radę Ministrów. Wysokość opłaty w kolejnych latach za tonę wyniosła: w 2013 r. – 115,41 zł, w 2014 r. – 119,68 zł, 2015 r., 2016 r. i 2017 r. – 120,76 zł, w 2018 r. – 140,00 zł w 2019 r. – 170,00 zł, w 2020 r. – 270,00 zł. Natomiast w 2021 r. 301,84 zł, a w 2022 r. wynosi 312,10 zł za tonę,

a także:

- dynamiki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych,
- coroczny wzrost ilości odbieranych odpadów komunalnych od mieszkańców,

Przytoczone powyżej przykłady wyraźnie wskazują, że zwiększenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest ściśle zależne od czynników ogólnokrajowych, na które gmina nie ma wpływu.

W związku z powyższym na wniosek Burmistrza Gniewkowa Rada Miejska w Gniewkowie dnia 30 grudnia 2021 r. podjęła uchwałę NR XLVII320/2021 w sprawie zmiany opłaty za gospodarowanie odpadami z 25,00 zł na 32,00 zł miesięcznie od mieszkańca, zamieszkującego daną nieruchomość. Mieszkańcy domków jednorod-

zinnych, którzy kompostują odpady w kompostowniku zwolnieni są z części opłaty za gospodarowanie odpadami w wysokości 1,00 zł od osoby miesięcznie. Informuję, że jeżeli właściciel nieruchomości zabudowanej domkiem mieszkalnym jednorodzinny kompostuje bioodpady i chce być zwolniony z części opłaty, musi złożyć nową deklarację (jeżeli wcześniej takiej deklaracji nie złożył), która znajduje się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Gniewkowie <http://www.gniewkowo.com.pl/gospodarka-odpadami.html>.

Od mieszkańców domków jednorodzinnych, którzy skorzystają z ulgi z tytułu kompostowania odpadów, nie będzie odbierana frakcja bioodpadów w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W przypadku niewypełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów ustalono podwyższoną stawkę opłaty w wysokości 64,00 zł od mieszkańca miesięcznie.

Zgodnie z treścią ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, każdy właściciel nieruchomości zamieszkałej otrzyma zawiadomienie o zmianie wysokości stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ponadto informuję, że z powodu zmiany wysokości stawek opłat nie istnieje konieczność składania nowej deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Trend drastycznych wzrostów stawek za śmieci obserwujemy w miastach i gminach w całym kraju. Obecnie obowiązujące regulacje prawne stawiają gminę i radę miejską w takiej sytuacji, że w zasadzie nie mamy pola manewru, możemy tylko zatwierdzić wysokość opłat lub obniżyć stawkę często kosztem pomniejszenia środków na inwestycje czy remonty.

Możemy planować bardziej zrównoważony rozwój i odpowiedzialne gospodarowanie odpadami, ale analiza dotychczasowych danych wskazuje, że przynajmniej w najbliższym czasie śmieci będzie coraz więcej. W tym miejscu ponownie apelujemy do naszych mieszkańców i prosimy o racjonalne gospodarowanie odpadami we

własnych gospodarstwach domowych i ograniczanie powstawania odpadów poprzez np. kupowanie produktów pakowanych zbiorczo lub luzem ewentualnie rezygnowanie z towarów nadmiernie opakowanych a mieszkańców zamieszkałych w budynkach jednorodzinnych prosimy o kompostowanie bioodpadów. Jednocześnie apelujemy o solidarne i uczciwe wykazywanie ilości osób zamieszkałych na naszych nieruchomościach. Razem możemy przyczynić się do proporcjonalnego i uczciwego rozłożenia wysokości opłaty na wszystkich mieszkańców.

Informacji na temat opłat i deklaracji odnośnie gospodarki odpadami komunalnymi udziela: Klaudia Stępień, pok. nr 11 w Urzędzie Miejskim w Gniewkowie, tel. nr 052 -354 30 14, e-mail: stepien@gniewkowo.com.pl

Informacji na temat pozostałych pytań dotyczące gospodarki odpadami udziela Aleksandra Sidorowicz, pok. nr 10 w Urzędzie Miejskim w Gniewkowie, tel. nr 052 -354 30 13, e-mail: sidorowicz@gniewkowo.com.pl

OGŁOSZENIE

Na podstawie § 7 pkt 2 Uchwały XXV/167/2020 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 24 czerwca 2020 r. (Dz.Urz.Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r., poz. 3338) Burmistrz Gniewkowa ogłasza nabór wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

Wnioski o udzielenie dotacji należy składać w Urzędzie Miejskim w Gniewkowie (pok. nr 1) do dnia 15 lutego 2022 r.

NIEPODLEGŁE I WOLNE GNIEWKOWO 1920-2022

Tegoroczne obchody rozpoczęliśmy 16 stycznia od złożenia hołdu tym, którzy 102 lata temu wyzwolili Gniewkowo spod panowania pruskiego. Wolność nasze miasto odzyskało 17 stycznia 1920 roku dzięki żołnierzom 4. Pułku Ułanów Nadwiślańskich, wchodzącego w skład Armii Błękitnej generała Józefa Hallera. W trakcie walk wyzwoleniczych na przedpolach Gniewkowa poległ plutonowy Gerhard Pająkowski. Przy obelisku upamiętniającym zarówno plutonowego, jak i wszystkich Powstańców Wielkopolskich, złożono kwiaty

DANE USC GRUDZIEŃ 2021 r.

Zgony:

Helena Wesołowska, lat 92 zam. Gniewkowo
Mieczysława Rudnicka, lat 76 zam. Gniewkowo
Stanisława Kozdrój, lat 63 zam. Gniewkowo
Helena Tarnas, lat 91 zam. Szpital Matżeństwa:
Kamila Wiśniewska zam. Gniewkowo – Dawid Sobociński zam. Gniewkowo
Dorota Sobczak zam. Gniewkowo – Karol Brożyński zam. Gniewkowo
Anna Mróz z-ca kierownika USC Gniewkowo

i zapalono znicze. Następnie w kościele pw. św. Mikołaja i św. Konstancji została odprawiona msza św. za Ojczyznę oraz Mieszkańców naszej gminy.

17 stycznia z samego rana, wspólnie z Wicemarszałkiem Województwa Zbigniewem Sosnowskim, sekretarzem województwa Markiem Smoczykiem i wiceprzewodniczącym Rady Miasta Torunia Łukaszem Walkuszem oddaliśmy hołd plutonowemu Gerhardowi Pająkowskiemu przy Jego mogile na Cmentarzu Garnizonowym w Toruniu.

Tekst i zdjęcia: **Urząd Miejski w Gniewkowie**

DANE USC STYCZEŃ 2022 r.

Zgony:

Kazimierz Krusiński, lat 58 zam. Gniewkowo
Stefan Podkowski, lat 73 zam. Gniewkowo
Stanisława Bielak, lat 87 zam. Kijewo
Franciszek Pawłowski, lat 81 zam. Gniewkowo
Helena Chudzyńska, lat 92 zam. Gniewkowo
Zenon Urbański, lat 59 zam. Buczkowo
Pelagia Pilch, lat 91 zam. Suchatówka
Anna Mróz z-ca kierownika USC Gniewkowo

Gerhard Pająkowski pochodził z Borów Tucholskich. Urodził się 3 października 1894 roku w Brzoziu, w gminie Cekcyn, jako czwarte dziecko Szymona i Apolonii Pająkowskich. W czasie I wojny światowej został wcielony do armii niemieckiej. Po powrocie z frontu przyłączył się do Powstania Wielkopolskiego. Latem 1919 r., po zakończeniu Powstania Wielkopolskiego, został żołnierzem w stopniu plutonowego w nowo powstałym 4. Pułku Ułanów Nadwiślańskich, który składał się głównie z żołnierzy pochodzących z Pomorza i Prus. Po ratyfikacji przez Niemcy postanowień kongresu wersalskiego, który przywracał zagrabione ziemie Polsce, 17 stycznia 1920 roku, Pająkowski wyruszył jako ułan wraz z 4. Pułkiem Ułanów Nadwiślańskich i Dywizją Strzelców Pomorskich z Inowrocławia w kierunku Torunia. Zginął w Lipiu, nieopodal Gniewkowa. Uroczystości pogrzebowe, które odbyły się 20 stycznia 1920 r. na Cmentarzu Garnizonowym w Toruniu, przeobraziły się w wielką manifestację polskości.

GMINA GNIEWKOWO OD A DO Z.
ZARYS HISTORYCZNY

CHRZĄSTOWO

Nazwa: Chrosztowo, Chrzastawa, Krzęstowo, Chrzostowa in terra Gnievkoviensis (łac. Chrzastowa w ziemi gniewkowskiej), Chrzanstowa, Chrzastów. W 1876 r. otrzymało niemiecką nazwę Eichthal. Być może pochodzi od nazwy „chrząst”, oznaczającej szarańczę, a także, w gwarze ludowej, gatunek grzyba. Chrzastka z kolei to rodzaj skrzypu. Nazwa „chrząstnik” oznacza natomiast roślinę z rodziny wodorostów.

Liczba ludności: 275 (2011 r.), 219 (1921 r.), 257 (1905 r.), 76 (1880 r.), 106 (1867 r.), 98 (1860), 75 (1837 r.), 76 (1773 r.), 12 (1659–1665).

Historia: W 1358 r. była to wieś książęca. W tym roku Władysław Biały, książę kujawski i gniewkowski nadał sołtysowi Stanisławowi zwanemu Hostroz sołectwo w Chrzastowie w celu lokacji wsi na prawie magdeburskim. Sołtys otrzymał wówczas trzeci denar sądowniczy, karczmę oraz łąki na rzeką Wierdzelewą (Zielona Struga); po upływie 10 lat wolnizny czynsz z łąki miał wynosić 15 groszy praskich i miary owsa oraz kmiecie zobowiązani byli płacić 5 groszy za prawo korzystania z lasów; mieli także obowiązek naprawiać stare grody i budować nowe zamki. Wieś następnie stanowiła własność rodu Pomianów z Płonkowa. W 1440 r. Chrzastowo należało do Piotra z Chrzastowa i Branna z rodu Pomianów, potomka Tomasza, sędziego gniewkowskiego z lat 1338–1353. Później wieś należała do starostwa inowrocławskiego, wchodząc początkowo razem z Buczkowem, Wielowsią i Murzynnem w skład królewskiej gniewkowskiej. W 1489 r. starosta inowrocławski Mikołaj Kościelecki herbu Ogończyk ustanowił w tej wsi wójtostwo na prawie magdeburskim. W 1505 r. król Aleksander Jagiellończyk zapisał 4000 florenów m.in. na dochodach stacyjnych z Chrzastowa Stanisławowi Jarockiemu herbu Rawicz, marszałkowi koronemu nadwornemu, dziedzicowi miasta Jaroczyna, który oddawszy za panowania Kazimierza IV Jagiellończyka i Jana Olbrachta znakomite wojskowe zasługi, osiadł w Krakowie, a poświęciwszy się krajowi, stał się ulubieńcem i powiernikiem króla Aleksandra Jagiellończyka, a następnie Zygmunta I Starego. Król Aleksander zrobił go wojskim krakowskim, starostą grodzkim inowrocławskim, chęcińskim i sławkowskim oraz marszałkiem dworu królewskiego; darował mu w Krakowskiem dobra Klimuntów. Do 1521 r. wieś była dzierzawiona przez Piotra Sokołowskiego herbu własnego (Kot Morski), właściciela wsi Żałe koło Rypina, Sokołowa wraz z młynem Tartym (Zaręba?) oraz zaginionych później wsi Modrzyny i Kawęczyn w ziemi dobrzyńskiej. Tenże Piotr dzierżawił także wiele innych królewskich wsi w ziemi dobrzyńskiej i na Kujawach. W 1504 r. wzmiankowany był jako podkomorzy brzeski, w 1505 r. jako kasztelan konarski, wreszcie w 1519 r. i 1520 r. – jako kasztelan rypiński. Był on dwukrotnie żonaty: z 1. Barbarą Grudzińską, z którą nie miał potomstwa i z 2. Zofią Lisowską, z którą miał syna Wojciecha, bezpotomnie zmarłego w 1538 r., ostatniego z Sokołowskich. W 1521 r. Piotr Sokołowski, za zgodą królewską scedował Chrzastowo braciom Stanisławowi

i Janowi Blochom herbu Ogończyk, dziedzicom Kamiony; z nich Jan był miecznikiem dobrzyńskim, zmarł w 1543 r. Do 1528 r. dzierżawcą królewskiej Chrzastowo był Aleksander Modlibóg herbu Rola. W 1528 r. dzierżawił po nim Jan Sapa Chełmicki herbu Nałęcz, łowczy dobrzyński (zm. 1534). W 1534 r. od spadkobierców zmarłego Blocha wykupił ją Janusz Latalski herbu Prawdzic, starosta inowrocławski. W 1535 r. była to nadal wieś królewska, którą nadał dzierżawił (jako tzw. tenutę) Janusz Latalski, razem z Wielowsią i Buczkowem. Jako pierwszy pisał się on z Łabiszyna. W roku 1516 został starostą inowrocławskim. Od 1520 r. pełnił urząd kasztelana łódzkiego. W 1529 r. udał się z innym rycerstwem polskim na wyprawę na Tatarów. Od 1530 r. piastował też urząd kasztelana gnieźnieńskiego, od 1535 r. był wojewodą inowrocławskim, a od 1538 r. – wojewodą poznańskim; był także starostą człuchowskim. W 1538 r. został mianowany hrabią Państwa Rzymskiego. W 1543 r. posłował do cesarza Ferdynanda w celu skojarzenia małżeństwa króla Polski Zygmunta II Augusta z Elżbietą Austriacką. Był rycerzem Zakonu Grobu Bożego w Jerozolimie. W 1546 r. sumy posiadane przez Janusza na wsiach królewskich Wielowieś, Chrzastowo, Buczkowo i Osiek w powiecie inowrocławskim oraz na wsi Międzychód w powiecie gnieźnieńskim zostały połączone w jedną – w wysokości 1 610 grzywien, a posiadanie tych wsi zapewniono dożywotnio jemu i jego synom Stanisławowi i Januszowi. W 1558 r. jego synowie Stanisław i Janusz dokonali między sobą działów braterskich, mocą których Chrzastowo otrzymał starszy z braci, Stanisław Latalski. W 1590 r. jego brat Janusz Latalski, hrabia na Łabiszynie, część sum swoich na wsi królewskiej Chrzastowie scedował swemu innemu bratu Jerzemu. W wyniku późniejszego podziału starostwa inowrocławskiego, Chrzastowo weszło w skład tenuty Murzynno w województwie inowrocławskim. Do 1628 r. dzierżawcą wsi był Łukasz Mielżyński herbu Nowina, starosta powidzki, zmarły 2 II 1628 r. w Gnieźnie. Po jego śmierci dzierżawa wsi dostała się Stanisławowi Przyjemskiemu herbu Rawicz, wojewodzie inowrocławskiemu, staroście konińskiemu. Tenże, za zgodą króla wydaną 12 VIII 1630 r., scedował ją małżonkom Stanisławowi i Barbarze z Szenechów Żegockim. Przywilej na te wsie Żegoccy otrzymali od króla w Warszawie 12 VIII 1631 r. Do 1748 r. wieś, wchodząca w skład tenuty murzynowskiej, była dzierżawiona przez Teresę

Działyńską herbu Ogończyk, córkę Jana, wojewody pomorskiego, dwukrotnie zamężną: 1. z Franciszkiem ze Słupowa Szembekiem, wojewodą inflanckim, 2. Janem Sikorskim. Za konsensem królewskim z dnia 12 VI 1748 r. scedowała też tenutę Jakubowi Działyńskiemu, staroście nakielskiemu i jego żonie Konstancji Cieleckiej. W latach 1748–1755 dzierżawcą tejże tenuty był zatem Jakub Działyński herbu Ogończyk. Był posłem na sejm w 1736 r., łowczym poznańskim w latach 1737–1738, następnie chorążym wschowskim 1738 oraz kaliskim 1742. W latach 1746–1747 był starostą Nakła, a w 1748r. – starostą kiszporskim. W 1750 r. otrzymał nominację na podkomorzego poznańskiego, a w 1755 r. – na wojewodę malborskiego. W 1755 r. zasiadał w Trybunale Koronnym w Piotrkowie Trybunalskim oraz Trybunale Skarbowym w Radomiu. Łożył liczne datki na rzecz kościołów, zwłaszcza na katedrę w Gnieźnie. Był dobroczyńcą zakonów: jezuitów oraz karmelitów poznańskich i kcyńskich. Posiadał Niechanowo, Witkowo z przyległymi wsiami, Dębnicę, Działyń, Pakość. Zakupił Mrocze w powiecie nakielskim, miał też liczne dobra w województwie chełmińskim. Za zasługi został odznaczony Orderem Orła Białego. Zmarł 21 XII 1756 r. w Działyńiu i pochowany został w katedrze gnieźnieńskiej. Do 1762 r. dzierżawcą Chrzastowa był Wojciech Łochocki herbu Junosza, starosta murzynowski, generał major wojsk koronnych, ożeniony z Anną Kalkstein herbu Koss. Miał z nią siedmioro dzieci: 1. córkę Joannę Franciszkę, 2. córkę Eleonorę (ur. ok. 1750, poślubiła Józefa Kajetana Zawadzkiego), 3. córkę Bogumiłę, 4. córkę Ludwikę (żonę Józefa Mieczkowskiego), 4. syna Ignacego Franciszka (dziedzica Słupowa i Barcina), 6. córkę Joannę (żonę Jana Święcickiego) i 7. syna Józefa Anastazego (ur. ok. 1763), generała-brygadiera armii Księstwa Warszawskiego, dziedzica Giewartowa. W 1762 r. dostał on zgodę królewską na scedowanie tejże tenuty małżonkom Konstantemu i Brygidzie z Żalskich Bnińskim, co nastąpiło w dniu 29 VII. Wojciech Łochocki zmarł przed 1782 r. Kolejny dzierżawca wsi, Konstanty Bniński herbu Łódzia mieszkał w Samostrzelu. W 1764 r. był posłem na sejm elekcyjny z województwa kaliskiego. Był w tym czasie starostą murzynowskim. Wybierał Stanisława Augusta Poniatowskiego jako elektora z województwa kaliskiego.

Dawne wejście na cmentarz

W 1767 r. był marszałkiem Trybunału Koronnego, od 1770 r. –kasztelanem elbląskim, a od 1772 r. – kasztelanem chełmińskim. Król nadał mu Order Św. Stanisława i Order Orła Białego. Dwukrotnie się żenił. Pierwszą żoną była Brygida Żaluska herbu Junosza, z którą miał co najmniej pięcioro dzieci: Józefa, Wiktorię, Wirydianę, Nepomucenę i Franciszkę. Po śmierci pierwszej żony, w 1787 r. ożenił się z Franciszką Śliwicką herbu Jelita, z którą doczekał się kolejnej dwójki dzieci: syna Józefa Januarego i córki Marianny. Zmarł 30 X 1810 r. W 1771 r. tenuta Murzynno, w skład której wchodziło Chrzastowo, należała do Marciny (Marianny) z Kotarskich Naramowskiej (zm. po 1788). Była ona drugą żoną Ignacego Naramowskiego herbu Łódzia (zm. po 1791), z którym miała córkę Faustynę. W latach 1772–1782 dzierżawcą wsi był Franciszek Macht Malechowski herbu Abdank. Z żoną Albertyną Grabowską miał on czworo dzieci: syna Piotra Stefana Dominika i trzy córki: Katarzynę, Rozalię Mariannę i Konstancję Agnieszkę. W 1795 r. Chrzastowo należało do Niemca, Carla Gottloba Kawera. Po rozbiorach Polski utworzona została domena królewsko-pruska, należąca do „Domänen-Rent-Amt Inowrocław”. W 1833 r. była to „królewska wieś ekonomiczna”, należąca do „ekonomii” (dóbr rządowych) Gniewkowo. W okresie napoleońskim domenę gniewkowską, do której należało m.in. Chrzastowo, otrzymał generał francuski Ludwik Suchet. W latach 1856–1860 właścicielem wsi był Niemiec Leopold Graul, a w latach 1872–1883 – Justinus Graul. W 1883 r. wieś była własnością Niemca Thomasa Hertera. W dniu 25 II 1887 r. na przymusowej licytacji (tzw. subhaście) zakupiła ją Niemka, wdowa Auguste Barthz z Gniewkówca, za 103 293,95 marek. W latach 1894–1895 wieś należała do niejakiego Ksolla, zapewne Niemca, który rozpoczął parcelację majątku. W sierpniu 1895 r. majątek był już całkowicie rozparcelowany. Główną część, obejmującą kilkaset mórg, zakupił Würz ze Szpitala. W 1905 r. była to gmina włościańska polsko-niemiecka położona na tzw. Podlesiu gniewkowskim, majątek ziemski już nie istniał.

Wójtowie: 1358 – Stanisław Hostroz, 1498 – Jan Bloch z Kamiony, 1521 – Jan i Stanisław Blochowice, 1534 – Tomasz Latalski, 1539 – Bartłomiej, 1633 – Maciej Kierszyński.

W 1534 r. we wsi były 4 łąny osiadłe, a w 1552 r. – 6 łąnów osiadłych. W 1567 r. we wsi „Chrzastawa” znajdowało się 5 kmieci, którzy oddawali po 6 korcy owsa do starostwa inowrocławskiego. W 1856 r. na terenie wsi działała gorzelnia i browar, w których wytwarzano ocet, piwny ocet-spryt i piwo. W 1860 r. powierzchnia majątku ziemskiego wynosiła 1192,74 mórg, a w roku 1883 – 314,90 ha. W czasie II wojny światowej, w dniu 14 IX 1939 r. w Gniewkowie Niemcy rozstrzelali 29-letniego Stanisława Żaka z Chrzastowa.

Zabytki: cmentarz poewangelicki na północnym skraju wsi, z którego zachowały się słupki ceglane – dawne wejście na cmentarz. Założony został na przełomie XIX i XX w. Posiada obecnie powierzchnię ok. 0,15 ha. Najstarszy zachowany nagrobek pochodzi z końca XIX w.

TEKST: Katarzyna Podczaska
ZDJĘCIA: lapidaria.pl

ZWIASTUN „HISTORII ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO W GNIEWKOWIE”

Pierwszym hymnem harcerskim była „Rota” Marii Konopnickiej z muzyką Feliksa Nowowiejskiego. Utwór został skomponowany z okazji Zlotu Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” zorganizowanego w Krakowie.

Słowa obecnego hymnu zawierające wszystkie harcerskie ideały napisał Ignacy Koziński, współtwórca ruchu harcerskiego i pedagog. Olga Drahonowska później ułożyła refren i trochę zmieniła rytm, żeby pasował do melodii „Na Barykadę”. Pieśń ta została oficjalnie zatwierdzona jako Hymn Harcerski w 1934 roku, ale śpiewana była od najwcześniejszych lat ruchu harcerskiego.

Wszystko zaczęło się od jednego człowieka – Roberta Baden-Powella – oficera w armii brytyjskiej. Doskonały dowódca i żołnierz był również pisarzem, pedagogiem i świetnym rysownikiem. To w jego głowie narodził się pomysł, który dał początek wielkiemu ruchowi skautowemu skupiającemu obecnie wielu młodych i starszych ludzi na całym świecie.

Symbolami związanymi z polskim harcerstwem są lilijka i krzyż harcerski, wzorowany na krzyżu Virtuti Militari.

Lilijka jest ogólnosiwiatowym symbolem skautingu. Została zaczerpnięta z kartografii i dawnych kompasów, gdzie – jako element tzw. róży wiatrów – oznaczała kierunek północny. Jej symbolika nawiązuje także do igły magnetycznej kompasu, wskazującej zawsze kierunek północny. Tym samym jest wskazaniem dla harcerzy, aby w każdej sytuacji kierowali się ideałami zawartymi w Prawie i Przrzeczeniu Harcerskim.

Krzyż harcerski jest odznaką organizacyjną członków ZHP, którzy złożyli Przrzeczenie Harcerskie. Ma kształt krzyża równoramiennego, wzorowany jest na Orderze Wojennym Virtuti Militari.

Z materiałów zamieszczonych w publikacji pt. „Szkoła podstawowa nr 1 im. Ludowego Wojska Polskiego w Gniewkowie. Zarys dziejów 1920–1990” pod redakcją Jakuba Sekulskiego oraz opublikowanych w Gniewkoramie, a zawartych w arty-

kule Gniewkowskie Abecadło, wynika, że **pierwsza drużyna harcerska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Gniewkowie powstała 7 listopada 1922 roku.**

Z okresu działalności harcerstwa w latach 1933–1949 mało jest zapisanych informacji, a część z nich uległa zniszczeniu w czasie II wojny światowej. Jednak dość dobrze o tym jak działało wówczas harcerstwo oddają wspomnienia byłych instruktorów i harcerzy, którzy zechcieli opowiedzieć mi swoje wspomnienia. Do nich należą: **Bogdan Matelski, Zygmunt Powalowski, Andrzej Dąbrowski, Stanisław Pietrzak, Jan Budny i inni.**

W tym czasie przy Szkole Podstawowej nr 1 działała drużyna harcerska 13 DH im. Tadeusza Kościuszki. Odznaką tej drużyny były żółte chusty, na których wyhaftowano: dwie kosy złożone jedna na drugą, na nich czapka (tzw. krakuska). Opiekunem tej drużyny był nauczyciel wychowania fizycznego Hilary Smul, zamordowany razem z innymi na dziedzińcu więzienia w Inowrocławiu przez hitlerowców, a drużynowym phm Mieczysław Marciniak, który mieszkał na ulicy Dworcowej u Teperów lub Marszewskich, a przybocznym Alfons Powalowski, po którego tragicznej śmierci przybocznym został Florian Krzemiński. Po wojnie 1939 nie wrócił do Gniewkowa.

Początkowo Burmistrz Lewandowski dał im do dyspozycji barak, który stał koło wieży wodociągowej. Potem harcówka mieściła się w nowo wybudowanym Domu Młodzieży (późniejsza Przychodnia Zdrowia). Zebrano także pieniądze na sztandar poświęcony 6 stycznia 1946 r., organizując zabawy, pracując na żniwach w Buczkowie oraz przeprowadzając kwestę uliczną. Sztandar ten jednak zabrano w 1948 r. z mieszkania Jerzego Marczewskiego przez UB lub Milicję i nie udało się go odzyskać.

Na czele drużyny Jan Matelski. Przemarsz na uroczystości majowe 1947 r. ze sztandarem poświęconym 6.01.1946 r. i zabranym w 1948 r. z mieszkania Jerzego Marczewskiego przez UB lub milicję. Poszukiwania nie dały rezultatu.

W związku z chęcią wstąpienia do harcerstwa młodzieży z okolicznych miejscowości: Lipia, Wierchosławic, Murzynka, Suchatówki, Kijewa i Murzynna, poproszono Hufiec inowrocławski o wyrażenie zgody na utworzenie Hufca gniewkowskiego z komendantem Pawłem Drzewieckim na czele, jego zastępcą został Zygmunt Powalowski, a kwatermistrzem Zbigniew Drzewiecki. Hufiec został zlikwidowany w 1949 roku.

Dzięki zachowanej do dziś księżeczce służbowej **dh Stanisława Pietrzaka** wiemy, jaki był wówczas tekst **Przrzeczenia i Prawa Harcerskiego.**

Przrzeczenie Harcerskie

Przrzekam uroczystie całym swym życiem dążyć do budowy Niepodległej, Demokratycznej i Sprawiedliwej Polski pracować dla dobra powszechnego, postępować zawsze szlachetnie i być posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Tak mi dopomóż Bóg!

Stanisław Pietrzak był jedną z osób, która składała przrzeczenie 6 stycznia 1946 roku w Gniewkowie, był późniejszym drużynowym 13 DH im.

Tadeusza Kościuszki. On także udostępnił mi swoje wspomnienia, które w tym zapożyczonym opracowaniu spisałem.

Zgodnie z wpisem w Księżeczce służbowej seria XLIV nr 0772 wstąpił do Związku Harcerstwa Polskiego dn. 1 września 1945 r. do DH im. Tadeusza Kościuszki w Gniewkowie, a Przrzeczenie Harcerskie złożył dnia 6 stycznia 1946 r. na ręce phm E. Matuszewskiego i otrzymał krzyż harcerski Ser. IX L. 430.

Zgodnie z wpisem w księżeczce był czynnym członkiem do 31.12.1949 r.

Pochód 1-Majowy. Na czele Stanisław Pietrzak drużynowy 13 DH im. Tadeusza Kościuszki oraz harcerze: K. Komorek, Makowiecki i inni

Przydział służbowy

Od 1.09.1945 r. należy do 13 DH im. Tadeusza Kościuszki w Gniewkowie L/p 12/46. Otrzymuje przydział do 22 DH im. Władysława Łokietka – drużynowy Powalowski L/3/48. Od 14.08.1948 otrzymuje przydział do 13 DH im. Tadeusza Kościuszki.

W 1950 roku ZHP przestał istnieć jako samodzielna organizacja i został włączony do ZMP. Do 1956 roku harcerstwo działało jako **Organizacja Harcerska ZMP**. Mundurki zastąpiono białymi koszulami lub bluzkami, czarnymi spodniami lub spódnicami i czerwonymi chustami na wzór pionierów radzieckich.

Lilijkę i krzyż harcerski zastąpiła odznaka harcerska (płomień otoczony kołem zębataym i kłosem, zwieńczony białą-czerwoną flagą, a na dole u podstawy płomienia napis „Czuwaj”). Wprowadzono nowy tekst prawa i przrzeczenia harcerskiego oraz nowy Hymn Harcerski („Myśmy przysięgą narodu”). Ustalono także nowe stopnie i struktury organizacyjne.

Członkowie OH ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Gniewkowie w pochodzie 1-Majowym. Na pierwszym planie Opiekunka OH Albina Gizowska

Kolejny etap działalności harcerstwa rozpoczyna się w 1956 roku. Drużynowym 13 DH im. Tadeusza Kościuszki w SP1 zostaje **Dh Albin Wiesiołowski**, jej drużynowy w latach 1956–1960.

Członkowie 13 Drużyny Harcerzy im. T. Kościuszki z drużynowym Albinem Wiesiołowskim (stoi z lewej) i swoim sztandarem

Jak pisze w swoich wspomnieniach, harcerstwo dla niego było całym jego życiem: *Harcerstwo to przecież wspaniała praca dla innych, dla dzieci, to oddanie, przyjaźń, ofiarność, bezinteresowność, to szkoła bycia wśród innych. Myślę, że w tej organizacji nauczyłem się szacunku dla drugiego człowieka, również tego małego, dla dziecka, nauczono mnie kochać ludzi, pracować dla Ojczyzny.*

To są może wielkie słowa, ale wielka też była moja szkoła życia w harcerstwie, ogromne zaangażowanie, patriotyzm i oddanie dla młodzieży ludzi, którzy mnie w harcerstwie wychowywali. Dzisiaj wiem, że to harcerstwo i ci wspaniali ludzie tworzyli moje życie, życie wielu milionów młodych ludzi po wojnie. My, ich wychowankowie, za to im dzisiaj po ludzku i po harcersku dziękujemy.

Myślę, że ocenia ich wspaniale i docenia oraz dziękuje im także nasza Ojczyzna – Polska. Przecież Ojczyzna to nie politycy, ustrój, czy ideologia, to coś, czego nie można nikomu zabrać i nie można zawłaszczyć.

Po harcerskich ogniskach, harcerskim kręgu, harcerskich gawędach, zapachu lasu, pięknych harcerskich piosenkach, nic już nie wydaje się podobnie piękne i wzruszające.

Dzięki zaangażowaniu dh Albina Wiesiołowskiego działalność harcerstwa obfitowała w wiele ciekawych i atrakcyjnych zajęć. Na zbiórkach uczyliśmy się posługiwania alfabetem Morse’a, wiązania węzłów, terenoznawstwa, utrzymywania łączności za pomocą polowych telefonów, samarytanki i innych potrzebnych harcerzom umiejętności.

Umieściłem w tym opracowaniu także wspomnienia swoje i Piotra Ciemnego, gdyż te wspomnienia oddają klimat i pokazują jak wyglądała nasza działalność.

W pewnym sensie byłem przez jakiś czas kontynuatorem tego, co zapoczątkował Albin Wiesiołowski, i prowadziłem 13 Drużynę Harcerską do momentu, kiedy powołano w Szkole Podstawowej nr 1 szczepek harcerski im. Józefa Bema i Sandora Petofiego, a ja zostałem mianowany Szczepowym.

Komendantka Chorągwi Bydgoskiej ZHP hm Dorota Kępka mianuje szczepekowym hm Jerzego Ratajczaka

Po odejściu do pracy w Zasadniczej Szkole Zawodowej w 1984 r., funkcję szczepekowej w SP1 przejmuję hm Anna Rychłowska, potem szczepekową zostaje dh Dorota Bohdanowicz-Rychłowska.

Ja zaś cały czas wspierałem działalność harcerstwa na terenie gminy Gniewkowo i powiatu inowrocławskiego jako członek Komendy Hufca ZHP Gniewkowo i Inowrocław, organizując m.in. z Piotrem Ciemnym i Jarkiem Wikarskim z Pakości Manewry Techniczno-Obronne, a także przygotowując harcerzy Hufca Inowrocław i Chorągwi Bydgoskiej do udziału Harcerskich Ogólnopolskich Zawodach na Orientację. Za zajęcie w 1988 r. w Złotym Potoku k/Częstochowy w tych zawodach II miejsca pojechaliśmy z całym zespołem na Międzynarodowe Zawody na Orientację rozgrywane w okolicach Lwowa na Ukrainie.

Piotr Ciemny z kolei, można chyba tak powiedzieć, był kontynuatorem mojej działalności, którą rozpoczął uczęszczając do SP1 jako członek 13 Drużyny Harcerskiej im. Tadeusza Kościuszki. Swą działalność w harcerstwie kontynuuje właściwie do dziś. Najpierw wspólnie z E. Olszewską, M. Kucharską, M. Nowicką, M. Nadolną-Świdorską reaktywuje przy SP1 szczepek harcerski, a w maju 2005 r. na bazie uczniów z gimnazjum — drużynę pozaszkolną, której nadano imię Władysława Białego.

Piotr Ciemny z Gniewkowa wyszedł z inicjatywą nakręcenia filmu dokumentalnego o księciu gniewkowskim Władysławie Białym, który — niewiele brakowało — a zostałby królem Polski. Walczył z Andegawami o sukcesję po Kazimierzu Wielkim. Film miał trwać od 40 do 52 minut.

Harcerstwo istniało także w SP2 i innych miejscowościach naszej Gminy. W SP2 harcerstwem zajmowała się Teresa Rusinek, później moja bratowa. Harcerze OH z tej szkoły 26 kwietnia 1953 r. otrzymali swój sztandar, a 7 stycznia 1957 r. organizacja ta przekształciła się w ZHP. W kwietniu 1957 r. zawiązano tam nawet Hufiec w skład którego weszły 3 istniejące wówczas drużyny. Później, bo w 1970 r., powstaje w SP2 Szczepek Harcerski im. Le-nina.

Przemarsz ul. Kilińskiego w pochodzie 1-Majowym harcerzy ze Szkoły Podstawowej nr 2 z drużyną Teresą Rusinek/Ratajczak

Osobami, które zajmowały się harcerstwem w tym czasie w SP 2 oprócz dh Teresy, byli: Albin Wiesiołowski, Zofia Pietrzak, Alina Woźniak, Barbara Kocińska, Witold Paschek i inni...

Osobą szczególnie zasłużoną dla gniewkowskiego harcerstwa był hm Ryszard Ratajczak. Do harcerstwa wstąpił przed rokiem 1950, uczęszczając wówczas do Szkoły Podstawowej nr 1 w Gniewkowie.

W 1960 roku rozpoczął pracę nauczycielską. To, że wyróżniał się zdyscyplinowaniem, zdolnościami organizacyjnymi i odpowiedzialnością, skłoniło władze organizacji do powierzenia mu kierowniczych funkcji – najpierw komendanta miejsko-gminnego ośrodka ZHP, a później komendanta Hufca Gniewkowskiego. Jego zapał, energia znalazły uznanie w gronie instruktorskim. Dh hm Ryszard Ratajczak był jedynym komendantem tej jednostki – od 1975 do 1989 roku.

Druh hm Ratajczak

Harcerstwo w naszej gminie przeżywało wtedy swój rozkwit. Działały wtedy drużyny harcerskie i zuchowe we wszystkich szkołach (razem 30 drużyn). Dzieci i młodzież mogły angażować się w prace największej (wówczas) młodzieżowej organizacji, spędzić ciekawie czas, rozwijać się wszechstronnie, poznać małą i wielką ojczyznę. Za jego zasługi i ambitną postawę odznaczono go Złotym Krzyżem za Zasługi dla ZHP, którym poszczycić się mogą w naszej gminie tylko nieliczni.

Dla instruktorów gminy Gniewkowskiej, a także wszystkich, którzy go poznali, pozostanie w pamięci jako serdeczny doradca, człowiek oddany mundurowi i wychowaniu. **Jego działalność wychowawcza i organizatorska nie powinna zostać zapomniana.**

Twórca skautingu, lord Baden-Powell, powiedział, że człowiek tyle jest wart, ile zrobił dobrego dla innych. Druh Ryszard zawsze służył ojczyźnie i bliźnim jak umiał i jak na to pozwalały możliwości. Będąc już na emeryturze, potrafił służyć radą i konkretną pomocą (m. in. jako instruktor strzelecki) szczerpom przy SP2 i SP1. Uczestniczył w wielu biwakach, obozach, spotkaniach i akcjach harcerzy starszych. Zawsze można było na niego liczyć. Swoje usługi Gniewkowu oddał jeszcze na jednym polu – w latach 1988–1992 pełnił funkcję radnego.

W czasie, kiedy komendantem Rejonu, a potem komendantem Hufca Gniewkowskiego był Ryszard Ratajczak, odbyły się dwie/trzy konferencje wyborcze hufca, a na podstawie materiałów przygotowanych na tą okazję można ocenić jak prężne w tych czasach było gniewkowskie harcerstwo. Już sama liczebność mówiąca o ponad 1000 harcerzy, harcerki i zuchów oraz 69 instruktorów jest tego najlepszym dowodem.

Na przełomie lat 80. i 90. działalności ZHP w Gniewkowie nieco osłabła. Dopiero w październiku 1991 roku z inicjatywy Piotra Ciemnego oraz grupy nauczycieli – instruktorów Szkoły Podstawowej nr 1 w Gniewkowie: E. Olszewskiej, M. Kucharskiej, M. Nowickiej, M. Nadolnej-Świdorskiej – podjęto próbę odnowienia harcerstwa w Szkole Podstawowej nr 1 w Gniewkowie i odtworzenia szczytu ZHP. Szczepowym został wówczas dh Piotr Ciemny, potem Małgorzata Kucharska. Należy dodać, że była to inicjatywa społeczna.

Harcówka w Szkole Podstawowej nr 1 w Gniewkowie

5 listopada 2004 r. grupa inicjatywna instruktorów z dh hm Piotrem Ciemnym na czele zorganizowała z okazji **82. rocznicy powstania harcerstwa na ziemi gniewkowskiej** zjazd dorosłych harcerzy i instruktorów harcerskich, w którym wzięło udział ponad 50 osób. Nadarzyła się bowiem okazja, aby znów porozmawiać w braterskiej atmosferze, przypomnieć jak wyglądała praca w organizacji ZHP oraz jakie pozostały wspomnienia i doświadczenia.

W dniach 20–22 września 2007 roku z kolei, w 85. rocznicę powstania Związku

Harcerstwa w Gniewkowie, zorganizowano ZLOT Hufca Inowrocław, w czasie którego nastąpił moment szczególnie – został wręczony sztandar Gniewkowskiej Drużynie Harcerskiej im. Władysława Białego.

Rodzicami chrzestnymi zostali: **hm Teresa Ratajczak i Antoni Zaleski**, dyrektor Towarzystwa Ubezpieczeniowego „Polisa Życie” SA w Bydgoszczy.

Poświęcony uprzednio przez księdza biskupa sztandar, został złożony przez komendantkę Kujawsko-Pomorskiej Chorągwi ZHP, hm Lucynę Andrysiak, na ręce drużynowego hm Piotra Ciemnego. Ważnym momentem było pokazanie pomnika Władysława Białego przez przewodniczącego budowy, Ryszarda Barczaka. Otrzymał sztandar z wizerunkiem księcia Władysława Białego stał się dla nas wymownym znakiem istnienia drużyny. Jest on dla nas także, chlubą, orężem i tarczą, przy której, miejmy nadzieję – będziemy skupiać nasze harcerskie ideały.

Wręczenie sztandaru Gniewkowskiej Drużynie Harcerskiej im. Władysława Białego na Rynku

Jakie są dalsze losy gniewkowskiego harcerstwa?

Harcerze uczestniczyli w uroczystościach patriotycznych, środowiskowych i religijnych, podejmowali uroczyste warty przy grobie żołnierzy poległych w latach 1939–45 oraz przy mogiłach pomordowanych w lasach gniewkowskich, przekazywali społeczności miasta Betlejemskie Światło Pokoju, prezentowali swój dorobek na Giełdach Programowych m.in. w Funce.

Rozwojenie światła Betlejemskiego

Przez kilka lat gniewkowscy harcerze brali udział w Harcerskich Manewrach Techniczno-Obronnych, w trakcie, których

uczestniczyli w ćwiczeniach z zakresu obrony cywilnej, podnosząc swoją umiejętność pracy z mapą, uczyli się udzielania pierwszej pomocy, zdobywali wiedzę z zakresu pożarnictwa, popisali się umiejętnościami strzeleckimi.

Harcerskie Manewry Techniczno-Obronne

Ale w harcerskim życiu jest też czas na zabawę i przygodę. Harcerze szczególnie uwielbiali biegi patrolowe i biwaki szkoleniowe.

Po okresie świetności harcerstwo w Szkole Podstawowej nr 2 w Gniewkowie, a potem w Gimnazjum nie odrodziło się, a w Szkole Podstawowej nr 1, później... również właściwie przestało istnieć.

Zapowiedź książki o gniewkowskim harcerstwie napisał i zdjęciami opatrzył: Jerzy Ratajczak

Zgłoszenie jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego

Serdecznie zapraszam pary małżeńskie z terenu miasta i gminy Gniewkowskiej, które w 2022 roku będą obchodziły jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego, do składania wniosków o przyznanie medali „za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. Wnioski proszę składać w USC Gniewkowskiej – Ratusz, ul. Dworcowa 17, pokój nr 1 (telefon: 52 356 87 43).

Anna Mróz
z-ca kierownika USC

AKADEMIA GIER W BIBLIOTECIE

Ferie zimowe w Bibliotece rozpoczęliśmy 17 stycznia od warsztatów z tworzenia gry komputerowej. Wraz z grupą młodych pasjonatów wirtualnej rozrywki, krok po kroku „budowaliśmy” kolejne elementy naszego projektu. Dzieci uczestniczące w zajęciach zdobyły sporo umiejętności związanych z tworzeniem prostych gier komputerowych, a oprócz wiedzy, nasze warsztaty dostarczyły wszystkim uczestnikom sporo dobrej zabawy. Już niebawem odbędą się cykliczne zajęcia z Akademią Gier w Bibliotece. Zapraszamy!

Tekst: **Dawid Sarbinowski**

Zdjęcia: **MGBP w Gniewkowie**

KOLOROWY ŚWIAT BARW – „WESOŁY PĘDZELEK”

20 stycznia podczas Ferii Zimowych w Bibliotece odbyły się warsztaty plastyczne o nazwie „Wesoły Pędzelek”. Z tej okazji zawitała do nas przesympatyczna grupka dzieci. Pomimo ponurej i zimowej aury, za oknem, warsztaty rozpoczęliśmy pozytywnym akcentem, wierszem o wiosnie, zatytułowanym „Na łące”, który był inspiracją niesamowitych prac plastycznych młodych artystów. Dzieci miały możliwość zapoznać się z wieloma wspaniałymi technikami plastycznymi, poczynawszy od pastelów, aż po farby akrylowe. Poznali rów-

nież metody łączenia barw. Na zakończenie zajęć, młodzi uczestnicy, próbowali interpretować, przedstawione inspiracje malarskie, stworzone przez dzieci, których efekt okazał się intrygujący i bardzo zaskakujący. Serdecznie dziękujemy uczestnikom zajęć za aktywny i twórczy udział w zajęciach. Twórcie i rozwijajcie swoje pasje! Niebawem spotkamy się na kolejnych, pełnych kolorów i barw oraz nowych wyzwań, zajęciach.

Tekst: **Mateusz Bus**

Zdjęcia: **Dawid Sarbinowski**

KWIATEK I LAURKA DLA BABCI I DZIADKA – WARSZTATY PLASTYCZNE DLA DZIECI

*Pędzą wnuki ulicami
z ogromnymi laurkami
Te laurki pełne kwiatków
są dla wszystkich babć i dziadków
A dziadkowie wraz z babciami
już czekają przed domami
Przez lornetki patrzą w dal
wystrojeni jak na bal
Dzień Babci i Dzień Dziadka to z pewnością
jedne z najważniejszych dni*

w ciągu roku, dlatego 21 stycznia, podczas warsztatów plastycznych dla dzieci, w ramach Ferii Zimowych z Biblioteką, młodzi uczestnicy zajęć, tworzyli kwiatowe laurki dla Babć i Dziadków z okazji Ich święta. W czasie warsztatów dzieci wykonały przepiękne kwiaty z krepiny, by podarować je swoim ukochanym Dziadkom, jako wyraz wdzięczności i miłości.

Tekst i zdjęcia: **Dawid Sarbinowski**

WIELKA, KSIĄŻKOWA PODRÓŻ Z PIPPI POŃCZOSZANKĄ

W piątkowe popołudnie 28 stycznia w naszej bibliotece, podczas zajęć literacko-plastycznych dla dzieci, powitaliśmy niezwykłego gościa – słynną Pippi Pończoszanę we własnej osobie! (w którą wcieliła się bibliotekarka pani Martyna Miętke-wicz). Wśród najmłodszych zawitała radość i zaciekawienie z powodu pojawienia się znanej na całym świecie, niezwykle bohaterki wielu książek. Biblioteka przygotowała dla dzieci uczestniczących w zajęciach wiele atrakcji. Nie zabrakło czytania książek przez samą Pippi, układania puzzli z naszą główną bohaterką dnia, oraz zabaw ruchowych. Dzieci pokazały również swój nietuzinkowy talent plastyczny przy rysowaniu Pippi. Jednocześnie wykazały się dużą wiedzą o dzisiejszym gościu przybyłym do biblioteki. Pod koniec zajęć dzieci otrzymały zestaw kolorowanek. Warsztaty literacko-plastyczne związane były z wspomnieniem Astrid Lindgren. Dziękujemy dzieciom za udział w zajęciach!

Tekst i zdjęcia: **Dawid Sarbinowski**

Bądź na bieżąco!

Dzienniki i czasopisma na wyciągnięcie ręki!

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Gniewkowie oferuje dostęp do elektronicznych wersji dzienników:

"DZIENNIK GAZETA PRAWNA"
"GAZETA POMORSKA"
oraz czasopisma
"BIBLIOTEKA PUBLICZNA"

Ponadto w bibliotece dostępne są w formie tradycyjnej czasopisma dla dzieci i młodzieży:

"COGITO"
"KUMPEL"

ZAPRASZAMY!

Szczegółowe informacje związane z dostępem do materiałów elektronicznych w bibliotece.

TURNIEJ SZACHOWY O PUCHAR BURMISTRZA

17 grudnia w piątek w naszym ośrodku kultury zorganizowaliśmy Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza. Uczestnicy mogli wziąć udział w kategorii „początkujący” albo „open”. Łącznie z terenu naszego powiatu zgłosiło się 24 dzieci oraz 12 dorosłych.

Mecze rozgrywano systemem szwajcarskim, rozpisany na 6 rund. Zawody stały na bardzo wysokim poziomie w obu kategoriach, a umiejętności wielu zawodników wprawiały w zdumienie nawet sędziego zawodów, którym był p. Marek Kubicki, jak i licznie towarzyszącą publiczność. Po prawie 3 godzinach turniejowych zmagani, rozegraniu 108 partii na 18 szachownicach, można było ogłosić wyniki oraz wręczyć puchary. Klasyfikacja w kategorii „początkujący” – dzieci:

1. Tymoteusz Kazmierczak
2. Kacper Becela
3. Klaudia Hryszkiewicz

Pojedynki sędziował p. Marek Kubicki

Burmistrz Adam Straszynski i zwycięzca kategorii open, Tomasz Palacz

Puchary wręczył Burmistrz Adam Straszynski razem z opiekunem naszej sekcji szachowej – p. Tomaszem Palaczem. Wszystkie dzieci otrzymały zestawy upominkowe od MGOKSiR Gniewkowo.

W kategorii „open” wyniki były następujące:

1. Tomasz Palacz
2. Jan Budrewicz
3. Mikołaj Dahm

Na szczególną uwagę zasługuje 7-letni Jan Oczachowski, który zajął 4. miejsce, a swoją grą naprawdę potrafił oczarować i zadziwić bardziej doświadczonych graczy. Gratulujemy zwycięzcom i wszystkim uczestnikom. Już dawno nie było w Gniewkowie tak dobrze obsadzonego turnieju szachowego, a frekwencja dobrze wróży na kolejne, które są w planach.

Tekst: **Paweł Mikuszewski**

Zdjęcia: **MGOKSiR**

Pełne skupienie i 100%-owa koncentracja

TURNIEJ FIFA W PRZERWIE ŚWIĄTECZNO-NOWOROCZNEJ

27 grudnia po świętach Bożego Narodzenia, w atmosferze oczekiwania na nowy rok i sportowej rywalizacji, odbył się Turniej FIFA dla wszystkich chętnych, bez ograniczeń wiekowych. Uczestnicy mogli przyjść i pograć w GOK-u w ulubioną grę na PlayStation.

Tekst: **RN**

PIŁKA NOŻNA DLA DZIEWCZĄT

Od września 2021 r. w sali sportowej przy ul. Toruńskiej 40 odbywają się zajęcia z piłki nożnej dla dziewcząt. Treningi prowadzi p. Dariusz Semenowicz.

Obecnie na zajęcia uczęszcza 14 młodych piłkarek, które otrzymały nowe stroje, obuwie oraz sprzęt sportowy od Stowarzyszenia KS Gniewkowo. Stowarzyszenie KS Gniewkowo zaprasza do udziału

Zadowolone piłkarki

w zajęciach. Odbywają się one w każdy piątek, w godzinach od 13:45 do 15:15 w sali sportowej przy ul. Toruńskiej 40. Zajęcia są

bezpłatne i realizowane z dofinansowaniem Gminy Gniewkowo.

Tekst i zdjęcia: **Milena Jastrzębska**

MIESIĘCZNIK GMINY GNIEWKOWO STYCZEŃ-LUTY 2021 NR 1-2/2022

GNIEWKOrama

Nazwa i adres wydawcy: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, Dworcowa 5, 88-140 Gniewkowo, Adres redakcji: jak wyżej;

Redaktor naczelna: Olga Kłos

tel. 784 097 190; e-mail: gniewkorama@kisgniewkowo.pl Skład i druk: PMF-PRINT Arkadiusz Mandau

Pismo zrzeszone w Stowarzyszeniu Polskich Mediów, wpisane do Rejestru Dzienników i Czasopism pod nr. 586.

Gazeta Gniewkorama

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz ich korekty.

Teksty, które nie zmieściły się w wydaniu, zamieszczone zostaną na FB Gazeta Gniewkorama. Materiały do noworocznego wydania prosimy nadsyłać do 28 lutego 2022. Zapraszamy też bezpośrednio do siedziby redakcji.

PODĄŻAJ Z WATAHA

TROPEM WILCZYM

BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKŁĘTYCH

X EDYCJA 6 MARCA 2022

NAJWIĘKSZY BIEG PAMIĘCI W POLSCE

UCZCIJMY JEGO PAMIĘĆ

ZBIGNIEW ROSTEK PS. "PIOTR"

ŻOŁNIERZ WYKŁĘTY Z GNIEWKOWA

GNIEWKOWO

6 MARCA 2022

- BIEG GŁÓWNY 1963M -

- BIEG 10 KM -

- NORDIC-WALKING 10KM -

SZCZEGÓŁY I ZAPISY:

www.kisgniewkowo.pl

52 355 88 00

**MGOKSiR
W GNIEWKOWIE**